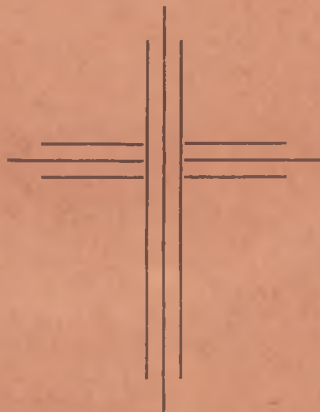

CZYN KATOLICKI

*Okólnik Diecezjalnego Instytutu
Akcji Katolickiej w Częstochowie*

---

*Katolickie zasady społeczne
podstawą socjalnej przebudowy świata.*

C Z Ę S T O C H O W A

SPIS RZECZY.

DIECEZJALNY INSTYTUT A. K.:

Komunikaty DIAK.	Str. 121
--------------------------	----------

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW:

Święto Patronalne	" 123
Kongres Eucharystyczny w Zawierciu	" 124
Zbiórka na Katolicki Uniwersytet Lubelski	" 124
Dnia 18 czerwca spotkamy się w Olsztynie	" 125

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIEC:

Zjazd Delegowanych	" 125
Sprawozdanie z pracy Zarządu i Oddziałów KSKobiet za rok 1938	" 126
Program pracy Zarządu i Oddziałów KSK na r. 1939-40	" 129
Rezolucja uchwalona na Zjeździe	" 132
Zewnętrzny konkurs obowiązkowości między Oddzia- łami w całej diecezji	" 132

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ:

Dzień organizacyjny — dzień propagandy KSMM	" 135
Obóz nad polskim morzem	" 136
Dział W. F.	" 138
Sprawozdanie z działalności KSMM za rok 1938	" 139

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ:

Nasza współpraca z PKO.	" 144
Przysposobienie Kobiet do Obrony Kraju	" 144
W sprawie komisji egzaminacyjnej do I stop.	okł. " III
Kronika	" " IV

C A R I T A S:

Sprawozdanie z działalności Stow. Pań Mił. św. Win- centego a Paulo Diec. Częstochowskiej za r. 1938	" 145
---	-------

CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny 3 zł. z przesyłką	CZĘSTOCHOWA ul. Najśw. Maryi Panny 64	P. K. O. Nr. 68.960 Telefon Nr. 17-10
Rok VI.	Czerwiec 1939	Nr. 6.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

DIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOL.

Komunikaty i zarządzenia Diec. Inst. A. K.

1 Co zrobimy w czerwcu?

Jak zwykle urządzimy zebranie Zarządu PAK, na którym ułożymy dokładny program pracy na ten miesiąc, uwzględniając niżej zawarte wskazówki. W szczególności zastanowimy się nad udziałem w Kongresie Eucharystycznym w Zawierciu, omówimy uroczystości przypadające w czerwcu oraz potrzeby parafialne.

2. VII Kongres Eucharystyczny w Zawierciu.

W dniach 28 i 29 bm. odbędzie się w Zawierciu VII Diecezjalny Kongres Eucharystyczny. Każdy taki Kongres ma stanowić silne przeżycie wiernych Diecezji. Stanie się to wówczas, gdy uczestniczyć w nim będziemy osobiście bądź tylko duchowo. W związku z najbliższym Kongresem podajemy następujące wskazania:

1 — Wszystkie parafie należy zainteresować Kongresem za pomocą komunikatów na zebraniach, ogłoszeń z ambon, przez prasę itp.

2 — Spodziewamy się, że większe parafie i ośrodki, jak Częstochowa, Zagłębie, Radomsko, Wieluń, zorganizują na te dni specjalne pociągi popularne. Władze kolejowe są już poinformowane o Kongresie. Starania o pociągi przeprowadzą parafie we własnym zakresie. Z parafii okolicznych udadzą się niewątpliwie do Zawiercia piesze pielgrzymki.

3 — Wierni nie mogący osobiście uczestniczyć w Kongresie wezmą udział w nabożeństwach i uroczystościach urządzonych w tych dniach w parafiach, stosownie do wskazań Władzy Diecezjalnej, łącząc się w modlitwach wspólnych z uczestnikami Kongresu.

4 — Wiadomości o Kongresie podawać będziemy w „Niedzieli” przez cały czerwiec.

3. W ważnej sprawie.

Uwagę Zarządów Par. A. K. zwracamy na artykuł w numerze 23 „Niedzieli”, gdzie omówiona jest sprawa wychodźców zagranicę przez t. zw. „zieloną granicę”. Mamy dokładne i pewne wiadomości, że los takich wychodźców jest wprost straszny. Ponieważ sprawa ta szczególnie interesuje naszą Diecezję, skąd w większości rekrutują się wychodźcy, dlatego wszystkim organizacjom AK polecamy, aby wszelkimi sposobami (przez referaty rozmowy osobiste i zwłaszcza prasę — „Niedzielę”, uświadamiały ludność o grożących jej niebezpieczeństwach i oczekującym ją losie, po nielegalnym przekroczeniu granicy. Jednocześnie prosimy, aby wszelkie posiadane materiały w tej sprawie (listy, zeznania, opowiadania) kierowano do redakcji „Niedzieli”, w celu wykorzystania ich i ostrzeżenia pragnących udać się nielegalnie zagranicę.

4. Rozszerzajmy „Niedzielę”.

Wysiłki redakcji „Niedzieli” w kierunku ożywienia i ulepszenia pisma przyjęte zostały przez Czytelników z dużym uznaniem i zadowoleniem. Tygodnik nasz zdobywa sobie coraz większą poczytność wśród wiernych.

By jednak spełniał lepiej jeszcze swą rolę potrzeba, aby rozchodził się po parafiach w jeszcze większej liczbie. Wierzmy, że dużo pod tym względem zrobić mogą organizacje katolickie. Dlatego ponownie apelujemy do nich o nieprzerywanie akcji propagandowej na rzecz pisma. Zachęcajmy do czytania i abonowania go, polecajmy go organizacjom, dbajmy o dobrze urządzony kolportaż przed kościołami, po domach, w kioskach i t. p. Pamiętajmy, że dalsze zwiększenie poczytności tygodnika spowoduje dalsze jego ulepszenie.

5 Kurs przeciwalkoholowy w Poznaniu.

W dniach od 26 — 28 czerwca br. odbędzie się w Poznaniu, staraniem K. Zw. Abstynentów metodyczny kurs przeciwalkoholowy, przeznaczony głównie dla Duchowieństwa, Nauczycielstwa oraz osób czynnych w A.K. i innych organizacjach katolickich. Kurs jest bezpłatny. Szczegóły w numerze 23 „Niedzieli”.

6. Pielgrzymka na Kongres Chrystusa Króla w Lublianie.

Na Kongres ku czci Chrystusa Króla, mający się odbyć w końcu lipca br., organizuje się pielgrzymka, połączona ze zwiedzaniem Jugosławii i miast na trasie podróży. Istnieją 3 projekty pielgrzymki w cenie zł. 298, 265 i 290 — pierwsza dziewięciodniowa, druga 7-dniowa i trzecia 11-dniowa. Szczegóły poda „Niedziela”.

7. Katolicka Szkoła Pielęgniarstwa w Poznaniu.

Zwracamy uwagę na ogłoszenie w „Niedzieli” o Katolickiej Szkole Pielęgniarstwa w Poznaniu. Ogłoszenie to posiada zwłaszcza wartość dla młodzieży żeńskiej, kończącej w roku b. szkoły średnie, gimnazja. Bliższych informacji udziela dyrekcja szkoły, Poznań, Chełmońskiego 22.

8. Przypominamy.

Przypominamy, że w dniu 16 czerwca przypada uroczystość Serca Jezusowego, święto patronalne KS Mężów. Zachęcamy przy tej okazji do szercznia nabożeństwa do Najśw. Serca J., do Introizacji w domach katolickich i organizacjach oraz do dalszych modlitw w intencji pokoju.

KRONIKA.

Zjazd Rady Diecezjalnej AK. W dniu 30 kwietnia b. r. odbył się w Częstochowie pod przewodnictwem p. Prezesa D-ra A. Bilika Zjazd Rady Diec AK, poświęcony omówieniu sprawozdań z działalności AK. za rok 1938. Na wstępie J.E. Ks. Biskup Ordynariusz złożył serdeczne podziękowanie za długoletnią pracę b. prezesowi AK. diecezjalnej p. Szamb. Wasilewskiemu, oraz wprowadził w urząd nowego prezesa, p. D-ra A. Bilika, składając mu życzenia owocnej pracy. W odpowiedzi p. Prezes podziękował za życzenia i przedstawił krótki program swych zamiarów, prosząc obecnych o współpracę w ich realizowaniu.

Przemówienie to, podobnie jak referat p. D-ra Popławskiego oraz dyskusja nad aktualnymi zagadnieniami, doprowadziły do ustalenia pewnych wytycznych dla pracy na rok bieżący.

Wizytacje AK. W maju Dyr. Diec. Inst. A. K. zwizytował kilkanaście Zarządów i Oddziałów A.K. w pow. zawierciańskim, będzińskim i częstochowskim.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

Najświętsze Serce Jezusa — Przyjdź Królestwo Twoje!

Święto Patronalne.

Dnia 16 czerwca, (w piątek) przypada uroczystość Najśw. Serca Jezusowego. Jest to nasze święto Patronalne. Trudno będzie obchodzić je w piątek, dlatego proponujemy wszystkie zewnętrzne uroczystości przenieść na najbliższą niedzielę.

W jaki sposób winniśmy uczcić Najświeższe Serce Jezusowe, które nam patronuje? Czym okazalej, tym lepiej. Niechże każdy Oddział zrobi to, na co go stać, ale niech ani jednego nie będzie, któryby miał być obojętny na nasze wspólne święto. — W przeddzień święta wszyscy członkowie Oddziału winni odbyć Spowiedź św. W samo święto przystąpić wspólnie do Komunii św., w czasie Mszy św., którą należy zamćwić na intencję całego oddziału, przytem uprosić Czcigodnego Księdza Asystenta o odpowiednie kazanie. Od-

działy wiejskie niech postarają się zaraz po sumie urządzić akademię lub uroczyste zebranie, miejskie natomiast z powodzeniem mogą urządzić akademię w porze wieczornej. Obowiązkiem naszym jest wykorzystanie tej wspaniałej uroczystości by przede wszystkim oddać hołd Najśw. Sercu Jezusowemu, wzmocnić przez Komunię św. i wspólne nabożeństwo dusze nasze oraz by rozwinąć jak najszerszą propagandę naszych idei. Cała parafia powinna nas znać, wiedzieć kim jesteśmy i do czego zmierzamy.

Katolicki Związek Mężów poleca, aby nabożeństwa organizacyjne urządzane w tym dniu przez Oddział oraz wspólna Komunia św. członków poświęcone były w intencji: *uproszenia pokoju*.

Materiały na zebrania okolicznościowe podaje czerwcowy numer „Na Wyżyny”.

Kongres Eucharystyczny w Zawierciu.

Na dzień 29 czerwiec J.E. Ksiądz Biskup nazначył Diecezjalny Kongres Eucharystyczny w Zawierciu. Komitet oddawna prowadzi wyteżoną pracę. Wiele już jest przygotowane. Pytanie: czy myśmy się też już przygotowali? Chciejmy zrozumieć, że Kongres ten nie tylko ma obchodzić wiernych mieszkających w najbliższym sąsiedztwie Zawiercia, ale całą Diecezję! To jest przecież Kongres Diecezjalny. I dlatego zachęcamy, aby jak najwięcej Mężów z naszych Oddziałów wzięło udział w tym Kongresie. Ci, którzy mieszkają daleko, niechże przyślą ze sztandarem chociaż delegację, — nikogo nie może brakować! Którzy mieszkają bliżej, niechaj się wybiorą gremialnie, niech przybędą wszyscy! Chrystus Eucharystyczny czeka na nas i nasz Arcypasterz! Przybądźmy wszyscy już w stanie łaski uświęcającej — po spowiedzi, aby wszyscy Mężowie Katolicy tego dnia przyjęli Jezusa do serc swoich! Miejmy to w pamięci: że jest to Kongres Eucharystyczny! Nie może się obejść bez Komunii św.

O szczegółach Kongresu i warunkach przejazdu będzie się można dowiedzieć od Czcigodnych Księży Asystentów, do których niebawem Komitet Kongresu prześle dokładne informacje i afisze.

Zbiórka na Katolicki Uniwersytet Lubelski.

W dniach od 12 do 20 czerwca b. r. w całej Polsce odbędzie się zbiórka na rzecz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, jedynej naszej katolickiej uczelni akademickiej. Uczelnię tę powinni otoczyć troskliwą opieką wszyscy katolicy. Nie szczędźmy ofiar na tak wzniosły cel! Bierzmy czynny udział w kweście ulicznej, zapisujmy się na członków Towarzystwa Przyjaciół K. U. Lubelskiego. (o bliższe informacje prosić Księdza Asystenta). Uniwersytet w Lublinie powinien zapewnić Polsce dopływ sił inteligenckich, któreby

w przyszłości na kierowniczych stanowiskach stali twardo na gruncie zasad katolickich.

Pomysłny rozwój Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego powinien być, punktem honoru mężów katolickich!

Dnia 18 czerwca spotkamy się w Olsztynie.

Od 3-go do 26 czerwca w przepięknym Olsztynie druhowie z KSMM mają obozy. Warto poznać ich życie na obozie, przyrzec się ich pracom i wysiłkom. Wielu z nas może jeszcze nie miało okazji zobaczyć wspaniałych ruin zamku olsztyńskiego, gdzie słynny Karliński ofiarował syna swego dla Ojczyzny. Ale nie tylko ruiny i piękno przyrody mogą nas pociągnąć, lecz także i dom, zakupiony przed dwoma laty przez Najdostojniejszego Arcypasterza J. E. Ks. Biskupa Kubinę dla naszej młodzieży. W zeszłym roku Okręg Mężów z Częstochowy sprawił dużą radość obozowcom swoją wizytą (sami, jak wiemy, nie mniejszą mieli z niej zadowolenie). Także i w tym roku cały powiat częstochowski Mężów zapowiedział, że odwiedzi obóz chłopców w Olsztynie w niedzielę, dnia 18 bm. A może i inne Oddziały wybiorą się na ten dzień do pięknego Olsztyna? Prosimy o zgłoszenia najpóźniej do 15 czerwca.

Biurowo Centrali w czerwcu.

Ponieważ Sekretarz Genr. w miesiącu czerwcu będzie prowadził obóz młodzieży w Olsztynie, w biurze w Częstochowie będzie urzędował dwa razy w tygodniu: we wtorki i piątki, od godz. 9-ej do 14-ej. Pozatym jeden z instruktorów będzie każdego dnia prowadził biuro i załatwiał najpilniejsze korespondencje.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET

Zjazd Delegowanych.

W dniu 23 kwietnia br. odbył się Zjazd Delegowanych K.S.K. na Jasnej Górze. Obrady zaszczycili swą obecnością J. E. Ks. Bp. Ordynariusz i J. E. Ks. Bp. Sufragan, Ks. Dyr. Sobczyński, Ks. Red. Gałązka. W obradach uczestniczyło 250 osób ze 104 Oddziałów, w tym 152 delegatki i 98 członkiń w charakterze gości.

Nie przystąpiły na Zjazd delegatki następujące Oddziały.

1 Bobrowniki, 2 Bogdanów, 3 Borzykowa, 4 Ciągowice, 5 Choroń, 6 Chotów, 7 Czajków, 8 Chrościn, 9 Cieszęcin, 10 Cykarzew, 11 Dąbrowa Zielona, 12 Dmenin, 13 Dietrzkowice, 14 Kamięnsk, 15 Kiełczygłów, 16 Komorniki, 17 Krępa, 18 Kruszyna, 19 Gomunice, 20 Galewice, 21 Łyskornia, 22 Maczki, 23 Maluszyn, 24 Mykanów, 25 Mrzygłód, 26 Mokrsko, 27 Ochędzyn, 28 Radoszewice,

29 Ręczno, 30 Rudlice, 31 Rząśnia, 32 Rzejowice, 33 Pińczyce, 34 Panki, 35 Parzymiechy, 36 Pławno, 37 Węglewice, 38 Wieluń (uprawiedliwiony), 39 Zawada, 40 Ząbkowice, 41 Zdżary, 42 Żuraw.

Oczekujemy od powyższych Oddziałów wyjaśnienia dlaczego nie na Zjazd Delegowanych nie przyjechał.

Sprawozdanie z pracy Zarządu i Oddziałów Kat. Stow. Kobiet za rok 1938

Co roku z najwyższym zainteresowaniem przeglądamy sprawozdania i z bijącym niemal sercem śledzimy i wgłębiamy się w cyfry, które powstają z sumowania poszczególnych pojedynczych pozycji. Każda pozycja to inny odcinek pracy, a prawie każdy z nich ważny, konieczny w całości kształcie naszych zadań jakie mamy do spełnienia. Wszystkie razem mają zrealizować nasz cel naczelny.

Wielki cel dużych i rzetelnych wymaga wysiłków, od których się nie uchylamy. Zawsze jednak na końcu roku same sobie zadajemy to kłopotliwe pytanie — czy napewno wszystko, co można było, wykonałyśmy, czy dość sumiennie, czy praca była gruntowna, czy daje napewno mocne podstawy naszej wielkiej kolumnie Akc. Kat. Kobiet i czy na tych fundamentach powstaje powoli zaczątek tego wielkiego dzieła, jakim jest rzetelna myśl katolicka wcielona w czyn.

Przyjrzyjmy się zatem pracy w roku sprawozdawczym, rzucmy na nią okiem krytycznym i wyciągnijmy wnioski praktyczne do programu na rok bieżący i przyszły. Każdy rok powinien być krokiem naprzód w rozwoju Akcji Katolickiej Kobiet w najszerszym tego słowa znaczeniu.

W roku sprawozdawczym *Zarząd* odbył 4 posiedzenia. Do Sekretariatu wpłynęło 462 korespondencji, wysłano 850, plus 4 nadzwyczajne okólniki poza stałym okólnikiem „Czynem”. Stowarzyszenie urządziło dwudniowe kursy przeszkoleniowe dla kierownictw i zainteresowanych członkiń w 10 ośrodkach diecezji. W kursach tych wzięło udział 623 członkiń. Zorganizowano rekolekcje zamknięte w Częstochowie i Kodrębii, w których udział wzięło 56 członkiń.

Zwizytowano 128 Oddziałów, a w wielu były przedstawicielki Stowarzyszenia z różnych innych okazji, jak na przykład z referatem, odwiedziny oddziału z powodu obchodu święta patronalnego, poświęcenia sztandaru it.d.

Przeprowadzono 9 kursów praktycznych (gospodarstwa domowego, kroju, szycia, robót ręcznych).

Przedstawicielki Zarządu Stowarzyszenia w liczbie 4 wzięły udział w studium społecznym, a 12 pań, w tym kilka z terenu diecezji, uczestniczyło w kursie metropolitalnym urządzanym przez Związek Kobiet w Częstochowie jesienią ubiegłego roku.

Na terenie Stowarzyszenia pracowały dwa *okręgi*: będziński i częstochowski. Z obu Okręgami Stowarzyszenie najściślej współpracowało, uczestnicząc także w zebraniach szczególnie Okręgu częstochowskiego.

Okręg będziński zorganizował 5 zebrań kier. i 3 zebrania ogólne z udziałem członkiń z oddziałów. Program między innymi przewidywał pokazy praktyczne, prowadzenie zebrań, przerabianie podręcznika dla kandydatek itd.

Z większych prac okręgu zanotować trzeba 2 zebrania z referatami dla szerszego ogółu, których znaczenie dla KSK było wybitnie propagandowe, zorganizowanie rekolekcji zamkniętych w Sosnowcu, w których udział wzięło 32 członkinie, oraz zwizytowanie Oddziałów, głównie przez prezeskę Okręgu, a równocześnie członka Zarządu p. Br. Rowińską. Okręg przygotowywał również teren do powstania nowych Oddziałów i zakładał Oddziały na terenie dekanatu będzińskiego.

Okręg częstochowski odbył 4 zebrania na których kierownictwa przygotowały się do pracy w Oddziałach. Zajęto się przede wszystkim przerabianiem podręcznika dla kandydatek.

Stowarzyszenie liczyło w dniu 31.12.38r. 147 oddziałów. Przybyło w ciągu roku 12 oddziałów, a 5 wątpliwych na zeszłym Zjeździe ożyło w ciągu roku wznowiając intensywną pracę. 2 Oddziały zostały rozwiązane.

Ogólna liczba członkiń w grudniu 38 roku wynosiła 11.533. Przybyło w ciągu roku 1.112, ubyło 901. Pewna fluktuacja, która w życiu organizacyjnym jest zjawiskiem stałym nie zmniejszyła w zasadzie naszych szeregów.

Sprawozdania nadesłało 131 Oddziałów, brak sprawozdan z 7 Oddziałów jest usprawiedliwiny, gdyż są to albo Oddziały pracujące niedawno, lub też takie, które ze względów Sekretariatowi znanych nie mogły ich nadesłać.

Nieusprawiedliwione Oddziały, które sprawozdań nie przysłały są: 1 Makowska, 2 Mierzyce, 3 Rudlice, 4 Rzaśnia, 5 Wilkowiecko 6 Biała Ostrzeszowska 7 Poręba Mrzygłodzka, 8. Grodziec.

Nie wymieniamy cyfr bliżej określających ogólną liczbę członkiń, gdyż Oddziały rubryki te wypełniły wyjątkowo niedokładnie i zupełnie nie polegamy na otrzymanym zestawieniu (liczba np. parnien, zamężnych i wdów nie dała w sumie cyfry, którą dać powinna).

W dziale organizacyjnym *pracy Oddziałów* notujemy 1058 posiedzeń kierownictw, 138 zebrań walnych, i 1439 ogólnych. Jeszcze zatym nie każdy Oddział robi posiedzenie kierownictwa przed zebraniem ogólnym i nie wszystkie Oddziały mają 12 zebrań w roku. Na zebraniach tych wygłoszoao referatów i pogadanek 1225, z czego księża wygłosili 543, a członkinie 556, zaproszeni prelegenci 71. Widzimy więc, że w pracy coraz więcej się usamodzielniamy. Idźmy

w ten sposób dalej; umiejętność samodzielnego wygłaszania referatów, jest często warunkiem pomyślnego działania dla idei Akcji Katolickiej.

79 Oddziałów ma swe przedstawicielki w P. A. K., w 45 Oddziałach 149 członkiń pomaga w pracy KSMŻ. Jest to już znacznie większy procent członkiń, które mają kontakt z Oddziałami KSMŻ, ale jeszcze nie wystarczający. Pamiętajmy, że umiejętna harmonijna praca z Oddziałem KSMŻ — to warunek przechodzenia druhen do Oddziałów KSK. W roku sprawozdawczym przeszło ich 56 do Oddziałów KSKobiet. Zaledwie 15 Oddziałów współpracuje z Oddziałem Mężów, 70 Oddziałów ma swój własny lokal, 35 Oddziałów sztandar.

Za mało uwagi zwraca się często na organizacyjne wymagania. I tak stwierdzamy, że na 11 tysięcy z górą członkiń zaledwie 1.998 ma odznakę organizacyjną, a legitymację członkowską 7.471. Zjednoczenie abonują 83 oddziały w 96 egzemplarzach, 75 oddziałów Gazetę dla Kobiet w liczbie 269 egzemplarzy. Mamy w 28 Oddziałach 79 zastępów.

W dziale religijnym czytamy, że członkinie wspólnie wysłuchały 530 Mszy św. i 554 wspólnych Komunii św. a 304 członkinie brały udział w rekolekcjach zamkniętych. Miło uderza nas spostrzeżenie, że prawie we wszystkich oddziałach są kwadransy ewangeliczne i katechizmowe na zebraniach miesięcznych. Odbyło się ich ogółem 972, częściowo prowadzili je Księża Asystenci a dość duży procent członkinie same.

Przygotowano chorych do Sakramentów św. w 296 wypadkach, 36 par nielegalnych doprowadzono do ołtarza, urządzono 8 publicznych odczytów religijnych, zorganizowano 66 pielgrzymek, 141 oddziałów urządziło dla członkiń wykłady o wychowaniu, a 24 oddziały dla szerszego ogółu. Zaledwie 195 członkiń należy do kół rodzicielskich przy szkołach. Kiosk dobrej prasy ma 27 oddziałów, „dzień dobrej prasy” urządziło 20, rozdano i sprzedano książek 404, pism i ulotek 8.728, 41 oddziałów ma czytelnie, które abonują 178 pism, 24 oddziały ma biblioteki w których znajduje się 4.459 książek, „Dzień Chorych” urządziło 27 oddziałów, „święcone i gwiazdkę” dla ubogich 35 oddziałów, 44 oddz. współpracowały z miejscowym Caritasem lub Stowarzyszeniem Pań Miłosierdzia.

Kursy gospodarcze urządziło 16 oddziałów, robót ręcznych 3, higieny 11.

Z działu imprez dowiadujemy się, że 39 Oddziałów robiło wybieczki, 97 opłatek, 82 święcone, 22 zebrania towarzyskie, 80 akademie, 18 przedstawienia amatorskie, 16 loterie fantowe, 31 inne imprezy dochodowe.

Reasumując całość wrażeń na podstawie sprawozdań, życzyć by sobie należało, by oddziały raz nastawiwszy się do pracy bar-

dzo poważnie i gruntownie trwały dzielnie na pewnym poziomie, który już osiągnęły, szły stale wzwyż, a te oddziały które jeszcze mało są zaawansowane, zechciały jak najprędzej pójść w zawody z wyżej stojącymi, żeby się nie pozwolić zdystansować.

Program pracy Zarządu i Oddziałów Katolickiego Stow. Kobiet na rok 1939/40.

Omawiałyśmy na niedawno odbytych odprawach i kursach dokładnie sposób budowy programu i główne dziedziny, które uwzględnić powinien, o ile chce sprostać zadaniom, które stawia sobie jako cel główny Akcja Katolicka. Podtrzymujemy w całej rozciągłości dane wskazówki i wytyczne ogólnego programu i jeszcze raz zwracamy uwagę, że każdy Oddział musi w ogólnym zarysie swoich prac wziąć pod uwagę program zatwierdzony na Zjeździe, w szczegółach jednak dostosować go możliwie najwięcej do poziomu, na którym się znajduje.

Poziom uzależniony jest przeważnie od czasu istnienia Oddziału i od warunków w których Oddział pracuje.

Widzimy więc, że opracowany program nie ma się stać dla nas szablonem, który wykonywać będą wszystkie bez wyjątku Oddziały, ale kośćcem, na którym każdy Oddział zbuduje swój własny program z największą troską o dobro i rozwój Oddziału, a przez niego całej Akcji Katolickiej Kobiet.

W każdym bądź razie programowość w pracy uznajemy za jedyną i właściwą podstawę do rzetelnego i wszechstronnego rozwoju organizacyjnego, z którego musi u każdej światłej katolickiej wypłynąć w konsekwencji apostołstwo idei i życia katolickiego — czyn katolicki pełen wiary w zwycięstwo, a więc czyn, który cechować musi zapał, energia i pogoda ducha.

W roku obecnym będziemy w dalszym ciągu zwracać uwagę na urabianie elity kierowniczej, dla wszystkich szczebli naszej organizacji. Na wyrobienie duchowe, patriotyczne i społeczne naszych członków.

Punktem wyjścia do programu będą uchwały Synodu — hasło Episkopatu „Poznanie i wykonanie uchwał Synodu Plenarnego — szczytnym posłannictwem polskiego katolicyzmu”.

1. Dział religijno-moralny.

Stowarzyszenie: a) żeby ułatwić oddziałom dobre wykonanie hasła podawało będzie w „Czynie” wskazówki, materiały w postaci pism, broszur i artykułów omawiających hasło. Ułatwi wyciąganie praktycznych wniosków — postanowień, jak najlepiej zastosować w życiu codziennym zawarte w uchwałach normy postanowienia i rady dawane katolikom;

b) postara się zorganizować rekolekcje zamknięte specjalne

dla kierownictw, po których odbył by się kurs przeszkoleniowy, czy dni społeczne;

c) ułatwiać będzie Oddziałom organizowanie rekolekcji zamkniętych tam, gdzie odpowiednie do tego warunki;

d) samo zorganizuje rekolekcje zamknięte w terenie;

e) podawać będzie w dalszym ciągu na kursach wskazania, jak przeszkalać członkinie pod względem pogłębienia znajomości prawd wiary i światopoglądu katolickiego.

Oddziały: a) przede wszystkim wykorzystają wszystkie okazje do urobienia życia wewnętrznego i zdobycia oświaty religijnej, której dostarczy Stowarzyszenie przez zrealizowanie wyżej wspomnianych projektów;

b) same organizować będą rekolekcje zamknięte i półzamknięte;

c) zwrócić uwagę na przeszkolenie członkiń pod względem religijnym zapoznając je dokładnie z uchwałami Synodu i wynikającymi z nich obowiązkami katolików świeckich;

d) wpływać będą na to, by w domach członkiń naszych odmawiano wspólnie z domownikami pacierz (59 uchw. Synodu);

e) zalecać będą czuwanie nad czystością obyczajów w rodzinie przez wystrzeganie się zażyłych stosunków z katolikami, którzy żyją w nielegalnych związkach małżeńskich (58 uchw. Synodu) przez przestrzeganie skromności w zachowaniu, rozmowach, ubiorze, w urządzaniu domów itd.;

f) będą wskazywać na właściwe przygotowanie do małżeństwa synów i córek przestrzegając przed niedozwolonym ograniczaniem potomstwa.

II. Dział organizacyjny i oświatowy.

Stowarzyszenie: a) w dalszym ciągu zakładać będzie i wizytować Oddziały;

b) urządzać odprawy i kursy celem dalszego szkolenia kierownictw;

c) weźmie udział w kursach i Zjazdach organizowanych przez Centralę Krajową — Katolicki Związek Kobiet, oraz w Studium Katolickim organizowanym przez Naczelny Instytut A.K.;

d) dawać będzie wskazówki i służyć pomocą w organizowaniu kursów wychowawczych przez Oddziały;

e) samo przeprowadzi w większych ośrodkach przy pomocy miejscowego Oddziału propagandowo informacyjne zebranie K.S.K.;

f) współpracować będzie ściśle z K.S.M. Żeńskiej zwłaszcza w zakresie spraw wychowawczych.

Oddziały: a) Przeprowadzą w ciągu roku statutem (art. 27 pkt. 3, 28, 31) przewidziane zebrania i dostosują program ideowy zebrań do wskazań i programu Zarządu Stowarzyszenia;

b) oddziały, które jeszcze nie abonują „Zjednoczenia”, „Gazety dla Kobiet” robią to niezwłocznie, rozwijając szeroką propagandę za rozpowszechnieniem czytania jej przez każdą członkinię oraz także wśród kobiet nie należących do A.K. W myśl 77 Uchw. § 1, „wierni nie powinni uchylać się do prenumerowania i czytania katolickiej prasy codziennej i periodycznej, zwłaszcza zaś pism diecezjalnych i wydawanych przez A.K.”;

c) w miarę odpowiednich warunków rozbudowywać będą pomocnicze komórki życia organizacyjnego (zastępy, sekcje, świetlice);

d) przerabiać będą podręcznik dla kandydatek, starając się go przerobić do końca bieżącego roku z wszystkimi członkiniami i utworzą stałą sekcję kandydacką, w której przerabiać go będą z każdą nowo wstępującą kandydatką;

e) w myśl rezolucji Zjazdu Związkowego z dnia 13. VI. 38 r.: 1) rozwiną prawdziwą apostołską działalność za zwiększeniem liczebności członkiń; 2) przez członkinię pozyskają do odpowiednich Stowarzyszeń A.K. mężów, młodzież, a dzieci skierują do Krucjaty Eucharystycznej.

f) dołożą starań by każda członkini posiadała „Podręcznik dla Kandydatek”, odznakę i legitymację.

III. Dział obywatelski i społeczny.

Stawarzyszenie: a) szerzyć będzie wśród członkiń znajomość dobrze pojętego ducha obywatelskiego i społecznego, uwzględniając odpowiednie tematy z okazji najrozmaitszych kursów i wizytacji;

b) polecać będzie wydawnictwa i uwzględniać w referatach tematy szerzące zasady sprawiedliwości chrześcijańskiej i miłości społecznej;

c) zapozna oddziały dokładnie z obowiązkami wynikającymi z ustawy „o powszechnej służbie wojskowej” przeprowadzając informacyjno-propagandowe zebranie z zakresu p. k. do o. k.

d) w miarę możliwości postara się ułatwić oddziałom zorganizowanie lub korzystanie z kursów specjalnych potrzebnych do obrony kraju: sanitarne, obrony przeciwgazowej, opieki nad niemowlętami, higieny dziecka, gospodarstwa zbiorowego itd.

Oddziały: a) polecać członkiniom materialne i czynne popieranie instytucji, które mają na celu obronę kraju (L. O. P. P. Czerwony Krzyż, F. O. N.);

b) zapoznają członkinię z obowiązkami wynikającymi z ustawy o „powszechnej służbie wojskowej”;

c) postarają się zorganizować zebranie dla kobiet pracujących niezorganizowanych celem zapoznania z katol. etyką zawodową;

d) tam gdzie się okaże ich potrzeba zakładać będą sekcje kobiet pracujących zawodowo. N.p. sekcje pracownic domowych, pracownic handlowych, robotnic itd.

e) w miarę możliwości organizować będą kolonie i półkolonie dla dzieci oraz dziecińce.

IV. Dział praktyczny.

Stowarzyszenie: a) będzie nadal zabiegać o to, by móc w oddziałach przeprowadzać praktyczne kursy gospodarcze, szycia, kroju i t. d.;

b) polecać będzie odpowiednią lekturę kształcącą z tego zakresu;

c) szerzyć będzie znajomość podstawowych zasad higieny przez wskazywanie pism, oraz uwzględnianie tych tematów na kursach;

Oddziały: a) dołożą wszelkich starań, aby ten dział pracy był odpowiednio uwzględniany;

b) zorganizują kursy pogadanki wykłady z zakresu gospodarstwa domowego, higieny, racjonalnego pielęgnowania niemowląt.

Realizację tego programu, który wykonać chcemy wszystkie, polecamy gorliwej pracy i modlitwom wszystkich oddziałów i członkin o błogosławieństwo w niej.

Rezolucja uchwalona na Zjeździe.

Na Zjeździe Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet w dniu 23 kwietnia b.r. została uchwalona rezolucja:

„Zebrane u stóp Królowej Korony Polskiej na Jasnej Górze na Zjeździe Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet Diecezji Częstochowskiej uchwalamy i postanawiamy dążyć do osiągnięcia pełni katolicyzmu w życiu prywatnym i zbiorowym społeczeństwa polskiego drogą wcielania w czyn uchwał Pierwszego Polskiego Synodu Plenarnego, a to przez:

- 1) jaknajczęstsze wspólne przystępowanie do Stołu Pańskiego.
- 2) stałe wspólne odmawianie w rodzinach naszych pacierzy.
- 3) nieugięte i odważne wyznawanie czynem i słowem wiary naszej w życiu prywatnym i publicznym.
- 4) przeciwdziałanie bezbożnictwu, komunizmowi, socjalizmowi i wszelkiemu sekciarstwu.

Uroczyste stwierdzamy całkowitą gotowość naszą do poniesienia wszelkich ofiar dla ukochanej Ojczyzny naszej i współdziałania wszelkimi siłami z Armią Polską w walce o całość i niepodległość Ojczyzny.

Tak nam dopomóż Bóg!.

Zewnętrzny konkurs obowiązkowości między Oddziałami w całej diecezji.

W myśl komunikatu podanego na Zjeździe Delegowanych ogłaszamy zewnętrzny konkurs obowiązkowości między Oddziałami KSK w całej diecezji.

Na temat konkursów i konkursów obowiązkowości pisaliśmy obszernie w „Czynie” na lipiec-sierpień 38 roku w kolumnie dla KSMŻ. p.t. „Ogłaszamy zewnętrzny konkurs obowiązkowości”. Prosimy o przeczytanie tego artykułu. Obecnie ze względu na brak miejsca ograniczamy się tylko do gorącego apelu do kierownictw wszystkich Oddziałów, by okazały duże zrozumienie do tej formy pracy i licznie się w przepisany terminie zgłosili.

Czekamy na liczne zgłoszenia do tego szlachetnego wyścigu w zdobyciu I-szego czołowego miejsca między Oddziałami w całej diecezji.

Regulamin Zewn. Konk. Obow.

1) Zewnętrzny konkurs obowiązkowości trwać będzie od 1-go lipca b.r. do 31 marca 1940 roku.

2) Do konkursu mogą zgłaszać się Oddziały, które założone zostały do dnia 1 czerwca 39 r.

3) Wynik konkursu zostanie ogłoszony w „Czynie” na maj 1940 r., oraz na Zjeździe Delegowanych w 1940 roku.

4) Do sądu konkursowego należą: sekr. gen. Janina Bartzówna, prezeska p. Leonia Kobylecka, ks. asystent Dyr. J. Sobczyński p. Halina Gawrońska.

5) Oddziały, które uzyskają największą ilość punktów otrzymają nagrody.

6) Pisma dotyczące konkursu (sprawozdania z pracy, wszelkie wiadomości konkursowe) muszą być podpisane przez pełne kierownictwa oraz Ks. Asystenta, na rogu pisma i koperty należy napisać „dotyczy konkursu obowiązkowości”.

7) Zgłoszenia do konkursu przyjmujemy do dnia 1 lipca b. r.

Obliczanie punktów.

Punkty zdobywane.

Za udział w rekolekcjach zamkniętych: za 1 członkinię .	6 punkt.
za każdą następną członkinię .	3 „
najwyżej można osiągnąć .	24 „
zorganizowanie rekol. zamkniętych — na terenie parafii	16 „
przeprowadzenie kwadransów ewangelicznych, katech.	
na zebraniach (co miesiąc) .	6 „
opiekę nad ołtarzami, kaplicami i t. d. .	2 „
pracę — w sekcjach religijnych, młodych matek, o-	
światowych i przesłanie sprawozdania z pracy po	8 „
maximum — można zdobyć .	24 „
zorganizowanie zebranie dla matek, których dzieci	
idą do I-ej Komunii św. .	8 „
urządzanie „opłatka” i „święconego” — po .	4 „
akademii, wieczornicy — po .	8 „
maximum osiągnąć można .	24 „

zorganizowanie święta organ. (akademia i t. d.)	10	"
prowadzenie świetlicy w okresie zimowym	10	"
prowadzenie zebrań ogólnych z referatem i uprzednim posiedzeniem kierownictwa	8	"
prowadzenie zbiorów zastępu (1 raz w miesiącu)	9	"
(co 2 tygodnie)	16	"
nadesłanie planu pracy na okres jesienno-zimowy:		
do 1 września 39 r.	8	"
do 15 września 39 r.	6	"
do 1 października 39 r.	2	"
nadesłanie planu pracy na okres wiosenny do 1.III.40r.	8	"
do 15.III.40 r.	6	"
nadesłanie sprawozdania rocznego do Stowarzyszenia		
do 20.I.40 r.	6	"
do 25.I.40 r.	4	"
do 30.I.40 r.	2	"
nadesłanie sprawozdania z pracy za VII, VIII, IX, X, XI i XII. 39r. — do 30.XII.39 r.	4	"
do 1.I.40 r.	2	"
do 5.I.40 r.	1	"
nadesłanie sprawozdania z pracy za I, II i III.40 r.		
do 30.III.40 r.	4	"
do 4.IV.40 r.	4	"
przerobienie „podręcznika dla kandydatek”	10	"
zorganizowanie zebrania z ref. (o Synodzie) dla szerszego ogółu	10	"
abonament „Zjednoczenia”	4	"
abonament „Gazety dla Kobiet”, 50 proc. członkiń	12	"
dla 25 proc. członkiń	6	"
1 egzemplarza	2	"
zapłacenie składki do Stow. za 39r. do 1.IX.39r.	8	"
do 1.X.39 r.	6	"
do 1.XI.39 r.	4	"
do 1.XII.39r.	2	"
do 30.XII.39 r.	1	"
za 40 r. do 30.III.40r.	8	"
przybycie na kurs urządzany przez Stow., za każdą uczestniczkę	5	"
przybycie na kurs miejscowy urządzany przez Stow. za każdą uczestniczkę po	2	"
maximum zdobyć można	25	"
utworzenie nowego Oddziału — w innej parafii	20	"
sekcji — młodych matek	8	"
zastępów w Oddziale	10	"
zdobycie 10 proc. nowych kandydatek	4	"

20 proc. nowych kandydatek	6	"
ponad 20 proc. nowych kandydatek	8	"
posiadanie odznak i legitymacyj: przez wszystkie czł.	10	"
przez 50 proc. członkiń	8	"
odwiedzenie sąsiedniego Oddziału (z przeprowadzeniem zebrania)	8	"
(maximum 24 punkty)		
zaprorowadzenie biblioteki podręcznej	10	"
zorganizowanie przedszkola (w okresie letnim)	10	"
urządzenie kursu praktycznego po	8	"
urządzenie kursu obrony przeciwgazowej, służby sani- tarnej, ratowniczej po	5	"
pracę w dziale charytatywnym	od 4—20	"

Punkty karne

Za przesłanie sprawozdania rocznego po 1.II.1940 r.	4 punkt,
nie przesłanie sprawozdania rocznego	18 "
nie przysłanie sprawozdania za I okres	8 "
nie przysłanie sprawozdania za II okres	8 "
nieabonowanie „Zjednoczenia”	8 "
niezapłacenie składki — 39 rok (do 1.III.40 r.)	15 "

Referat P. Findeisenowej — wygłoszony na Zjeździe Deleg.

Na ogólne życzenia uczestniczek Zjazdu Delegowanych i w myśl naszego przyrzeczenia został wydrukowany na powielaczu referat p. Findeisenowej — prezeski KSK archidiecezji Warszawskiej, który wygłoszony był na Zjeździe Delegowanych (p.t. „Pełnia życia katolickiego w świetle uchwał synodu”).

Cena referatu 30 groszy. Do nabycia u nas, w Sekretariacie Kobiet. Można także kierować pisemne zamówienia.

Jesteśmy pewne, że tak piękny referat, który tyle słów zachwyty i głębokich refleksji wzbudził w słuchaczkach będzie miał licznych nabywców.

Uwaga! Prosimy przeczytać z kolumny dla KSMŻ artykuły:

- 1) Nasza współpraca z P. K. O.
- 2) Przysposobienie Kobiet do Obrony Kraju.
- 3) Jak zdobyć dobrą książkę?
- 4) Dzień Uniwersytecki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ

Dzień organizacyjny — dzień propagandy KSMM.

Rok rocznie przy końcu czerwca zastępy młodzieży opuszczają szkołę powszechną. Jedni udają się do szkół średnich lub zawo-

dowych celm dalszego kształcenia się, drudzy zaś przechodzą do rzemiosła. Większość jednak zostaje w domu czy to na własnym zagonie, przygotowując się pod okiem ojcowskim do gospodarowania na roli, czy też siedzą beczynnie (mieście) czekają na dojscie do lat, by móc dostać się do jakiejś pracy. Zdajemy sobie sprawę, że po młodzież tą pozaszkolną każdy będzie chciał wyciągnąć rękę. Różne organizacje narzuca swoje ideologie młodzieży, której zapatrywania są jeszcze białą kartą. Ci młodzi to jeszcze kawał nieociosanej bryły, na której szatan czy anioł wykuje swoje rysy.

Naszym świętym obowiązkiem zatroszczyć się jest o nich, przyciągnąć do siebie. Trzeba to jednak zrobić w odpowiedniej formie, by wstępnym atakiem sobie ich zdobyć.

W tym więc to celu urządzamy dzień organizacyjny dn. 25 czerwca br. Przygotowania jednak należy zrobić wcześniej. Jakże więc się ta sprawa przedstawia.

Czynności wstępne. Najpierw kierownictwo omówi z księdzem prefektem sprawę, którzyby chłopcy nadawali się do naszej organizacji. Należy więc skrzętnie wszystkich zanotować, a następnie wysłać do nich zaproszenia z wypisanym całym programem uroczystości, aby przybyli na nie. Księdza asystenta, poprosi się o wygłoszenie kazania na temat A. K.

Czynności w sam dzień organizacyjny. Oddział przychodzi ze sztandarem (o ile go ma) czwórkami do kościoła. Na mszę tę stawiają się też zaproszeni chłopcy. Dobrze by było, aby śpiewano pieśni złotowe podczas mszy, a następnie przystąpiono do Stołu Pańskiego. Ks. Asystent z ambony zachęci jeszcze raz do wstępowania w szeregi KSMM i przedstawi dalszy program uroczystości. Zaprosiwszy także rodziców do wzięcia udziału w imprezie wieczornej. Po nabożeństwie druhowie z zaproszonymi chłopcami udają się do ogniska. Tu odbywa się nadzwyczajne zebranie. Jeden z drułów wygłosi krótki ale jędrny referat o istocie A.K. Młodzieży aby skłonił wolę chłopców do wstępowania w nasze szeregi. Na koniec zebrania rozda się deklaracje zaproszonym chłopcom, które mają przynieść wypełnione na wieczorną imprezę. Wieczorem zaś najlepiej byłoby urządzić ognisko pod gołym niebem (można też akademię w sali parafialnej lub domu ludowym). Impreza wieczorna jest przede wszystkim rozrywkowa dlatego też powinna tryskać zdrowym humorem, aby wszyscy się dobrze czuli, aby nowowstępujących jak najbardziej ująć i pokazać jak KSMM pracuje.

Obóz nad polskim morzem.

Pisaliśmy już o tym ogólnikowo, teraz podajemy szczegóły. Obóz nasz odbędzie się nad samym brzegiem morza w Chłapowie (między Wielką Wsią — Hallerowo a Jastrzębią Górą). Dojazd do

stacji Wielka Wieś — Hallerowo. Okolice naprawdę piękna, śliczna plaża, można się będzie opalać. Zgłoszenia przyjmujemy do 10 czerwca, po tym terminie nikogo nie przyjmujemy, bo zgłoszeń już bardzo dużo. Co należy z sobą zabrać? Przede wszystkim podkreślamy to silnie: Dowód osobisty najświeższy, wystawiony w urzędzie gminnym czy magistracie. Bez dowodu osobistego nikogo z sobą nie weźmiemy dlatego, bo 1) miejsce to leży nad granicą, a 2) przewidziane są wycieczki do Gdańska i na Hel. Następnie mundur organizacyjny (organizacyjny według Regulaminu, a nie żadna imitacja w postaci mundurów P.W. czy harcerskich), a także czapkę przepisową, 2 koce (lub kołdrę, bo noc nad morzem strasznie zimne) poduszkę lub jasiek, plecak, przybory toaletowe, przybory do jedzenia, książkę do nabożeństwa, instrumenty muzyczne (kto ma) „Pierwszą Książkę KSMM” i „O młodym polskim robotniku”, parę zeszytów do notowania i ołówki, nici z igłą, parę guzików, sznurki i drut, czysty papier do pakowania, kostium gimnastyczny (niebieskie spodenki i biała koszulka na środku napis w niebieskim kole KSMM, i obszycie niebieskie koło szyi i ramion), spodenki kąpielowe.

Przed wyjazdem każdy z uczestników dostanie zniżkę i okólnik. Przypominamy czas trwania obozu: od 1 lipca do 23 lipca br.

Kongres eucharystyczny w Zawierciu.

W dn. 28 i 29 czerwca odbywa się kongres eucharystyczny w Zawierciu. Na kongres ten muszą obowiązkowo przybyć oddziały z sztandarami z okręgów: zawierciańskiego, zagłębiowskiego i częstochowskiego. Inne okręgi przysyłają tylko delegacje. Z wymienionych wyżej powiatów nie może braknąć ani jednego oddziału. Musimy silnie zmanifestować jawne swoje przywiązanie i miłość do Chr.-Eucharyst. Oddziały przybywają na kongres dn. 28 czerwca, zgłaszając się przed południem do biura KSMM do komendy okręgu. Bliższe szczegóły związane z programem kongresu podane będą w „Niedzieli”.

Zjazd Związkowy i Konferencja Związkowa w Gnieźnie.

W dn. 30.IV do 2.V odbyły się: Zjazd i konferencja Związkowa w Gnieźnie. Z ramienia Centrali brali udział: Ks. St. Wacławik — sekr. gener., Ks. Józef Małek — asystent okręgu wieluńskiego i Ks. mgr. W. Stępień — vice-sekr. gen. Na konferencji omawiano szczegółowo metody prac w oddziałach wiejskich i robotniczych, a także sprawę oddzielnych pism w związku z dostosowaniem (specjalizacją). Związek przyrzekł, że wszelkimi siłami będzie starał się wprowadzić te dwa pisma w najkrótszym czasie. Narazie ma tylko zastrzeżenie, czy drухowie zwiększą abonament, by pisma nie zrobiły plajty.

„Katolickie odrodzenie wsi” — Ks. Józef Bełch — cena 3.— zł.

Nareszcie wyszła bardzo pożądana książka, po prostu podręcznik oddziałów wiejskich, dająca pełny obraz stanu dzisiejszej wsi

oraz zadań, czekających młodzież wiejską. Książka ta ma dopomóc tysiącom katolickich działaczy wiejskich w szukaniu dróg do młodej światłej wsi jutra. Chce być drogowskazem i maksymalnym programem działania.

Treść: Zadania KSMM i apostołstwo specjalne, Środowisko wiejskie, Życie religijne, Rodzina wiejska, Życie gospodarcze. Na końcu każdego rozdziału podane są pytania, streszczające całość materiału. Następnie podane są zadania, które zastęp czy oddział ma spełnić, aby praca nie wisiała tylko w próżni i skończyła się na gadaniu, aż wreszcie wskazana jest literatura, którą należałoby pogłębić zdobyte wiadomości.

Książka ta ma obowiązkowo znaleźć się w każdym oddziale wiejskim. Po jej ukazaniu, sądzimy, że ustaną narzekania na brak materiału. Trzeba tylko wydobyć trzy złotówki z kasy i jak najprędzej ją nabyć.

Niedługo rozpisze referat wiejski konkurs na temat tej książki.

„Zaiks i jego uprawnienia” — Mag. Wł. Oleksy.

Związek Autorów, Kompozytorów i Wydawnictw (Zaiks) z siedzibą w Warszawie, rozsyła pisma do organizacji i instytucji społecznych w sprawie ściągania tantiem (opłat) autorskich od przedstawień, koncertów, wieczorów literackich zabaw itd. .

Głównym celem tej broszury zapoznanie z polskim prawem autorskim. —

Dział Wychowania Fiz. (W. F.)

Grajmy w siatkówkę i koszykówkę.

Gra w koszykówkę, a jeszcze więcej w siatkówkę tak jest rozpowszechniona, że na każdej wiosce widzi się mniejszy lub większy plac, na którym stoją dwa wysokie słupy, gdzie w każdy cieplejszy wieczór wisi siatka.

Nie będziemy mówili o tym, co daje dla naszego zdrowia gra w siatkówkę po całodzienniej ciężkiej pracy. Jedno jeszcze raz zalecimy: spróbujcie zagrać pół godziny w piłkę, gdy jesteście zmęczeni orką lub biciem młota przez cały dzień.

Nie będziemy mówili o zasadach gry, gdyż wszyscy już je znają. Chcemy podać kilka wskazówek, które ułatwią nam naukę prawdziwej gry w siatkówkę.

Zasadniczą rzeczą w grze tej, jest podawanie piłki. Ćwiczenia w podaniu mają na celu nauczenie wyczuwania siły uderzenia w chwili odbicia piłki, szybkość podania, wyrobienie orientacji wzrokowej i dokładność podania. W tym celu ustawiamy wszystkich w kole o promieniu około 3 m. Jeden z graczy znajduje się w środku i ćwiczą:

a) Przerzucania piłki z ręki do ręki, podrzucanie w górę i odrzucanie do środka, aby wyczuć ciężar piłki i odległość.

b) Podawanie piłki górą wprzód. Stojący w środku podaje piłkę za każdym razem innemu graczowi, ci zaś końcami palców wysokim łukiem odbijają ją do środka.

c) Podawanie piłki górą wbok. Stojący w środku podaje piłkę jednemu z graczy, ten robi zwrot na rozstawionych i ugiętych nogach i podaje ją sąsiadowi, a tamten do środka. Ćwiczy się to w lewą i prawą stronę.

d) Podawanie piłki dołem wprzód i wbok. Wykonać, jak poprzednie ćwiczenia, tylko piłka idzie po najkrótszej drodze i na wysokości pasa.

e) Zbieranie piłek ściętych. Stojący w środku rzuca piłkę graczem raz na wysokość piersi, bioder, a następnie około 1.5 m. przed nogi. Wówczas należy się rzucić na ziemię i najpierw piłkę podbić, a następnie oprzeć się na nich.

f) Wystawianie do ścięcia. Gracz otrzymuje piłkę podbija ją około trzech razy pionowo. Piłka musi być tak podbijana, by gracz mógł ją podbijać nie odrywając nóg od ziemi. c. d. n.

Sprawozdanie z działalności KSMM za rok 1938 w Częstochowie.

(dokończenie)

Odpraw kierownictw odbyło się 16, zebrań Zarządu — 8, wizytacji — 142, lustracji zespołów PR. — 53, odbyliśmy Zjazd Delegowanych, w którym uczestniczyło 119 oddziałów i 37 księży. Urządziliśmy zabawę Okręgu m. Częstochowy. 8 grudnia obchodziliśmy w Częstochowie wspólnie uroczystości ku czci św. Stanisława Kostki. Braliśmy udział w konferencjach Związkowych, które trwają zwykle 3 dni, a także w Studium Katolickim w Warszawie, w uroczystościach dziesięciolecia w Nivce, poświęciliśmy 5 sztandarów. Uczestniczyliśmy w 7-miu wystawach PR., ogółem w 108 różnych uroczystościach, zebraniach, akademiach, kursach, konferencjach, których nie wyliczamy nie chcąc przedłużać sprawozdania.

Korespondencji wysłano — 767. otrzymano — 605.

W Centrali pracowało 2-ch instruktorów: p. Emeryk, który opuścił Centralę w listopadzie powołany do wojska, p. Klimczak, a pod koniec roku sprawozdawczego — p. Sibiński, jako instruktor Okręgu Zagłębie.

Komunikaty Centrali były ogłaszane nie tylko w urzędowym okólniku „Czynie Kat.” ale i w „Niedzieli” pod osobną rubryką „Gotów”.

Na dzień 1 stycznia 1939 roku mieliśmy oddziałów 149 z 4673 członkami. W roku 1938 powstały 4 oddziały: Chrościn, Radoszewice, Sabinów, Opatów Częstochowski. Witamy ich w rodzinie KSMM i życzymy po bratersku Szczęść Boże na naszej drodze.

A teraz posłuchajmy, co mówią sprawozdania i nasze doświadczenia. Nie będziemy w tym roku klasyfikowali oddziałów, uważamy, że najlepiej to zrobią i ocenia instruktorzy w swoich Okręgach. Pobieżne bowiem ocenianie pracy tego lub innego oddziału przynosi z czasem wiele rozczarowań i zawodów, na co mamy dowody.

Na 1487 oddziałów nie przysłało sprawozdania 16 oddziałów. O 16 więc niekarnych kierownictw będzie uboższe nasze sprawozdanie. A szkoda bo zdaje się, że niektóre oddziały popadły w letarg i będą musiały ustąpić z niwy siewców Młodej Polski. Są to: Kielczygłów, Miedźno, Radoszewice, Sączów, Cykarzew, Dąbrowa Górnicza — św. Józef, Gnaszyn, Makowiska, Parzymiechy, Przystajń, Wierzchlas, Poczesna, Zychcice, Klimontów, Starokrzepice. Czyż wy druhowie nie widzicie, że świat się pali wokół, a wy macie stać na uboczu, nie porywa was nasz hymn, nie chcecie z nami stanąć do apelu? Wolicie jak starcy chodzić z opuszczonymi rękami mówiąc, a co ja mogę zrobić. W pięćdziesięciu paruparafiach nie ma wcale oddziałów. Druhowie, więcej szczerości w sprawozdaniach, nie przysypujcie kwieciami i dojrzałymi owocami pustkowie i nieużytków waszego niedbalstwa. Tu chodzi o wasz honor. Bo jakże możesz podpisać wysoka Komisja Rewizyjna sprawozdanie, że było 6 zastępów na 18 członków, albo że było 102 wypożyczenia, a biblioteki wcale nie było. Nie będę brał pod uwagę 3-ch oddziałów, które nadesłały sprawozdania w ostatnich chwilach. Jakżeż więc przedstawia się praca w świetle sprawozdań.

Posiedzeń kierownictw odbyło się 1133. Nie było wogóle w 8 oddziałach, praca tam musi iść wspaniale. Na 120 oddziałów było 61 takich, które przed każdym zebraniem ogólnym urządziły posiedzenia kierownictw. A więc duży plus, ale jeszcze niedostatecznie bo połowa oddziałów nie docenie tego ważnego czynnika organizacyjnego, tego sztabu organizacyjnego jakim są posiedzenia kierownictw. Bez przemyślenia i przygotowania zebrania ogólnego na posiedzeniu kierownictwa nie może być mowy o normalnej pracy. Dobre są niespodzianki, bo przerywają monotoność, ale jeśli cała praca będzie opierała się na niespodziankach, to najczęstszą niespodzianką na zebraniach będą nudy i przelewanie z pustego w próżne.

Zebrań ogólnych liczymy 1324, w tym 2 oddziały nie miały ani jednego zebrania. Na 129 oddziałów 63 jest takich, które urządziły raz lub więcej na miesiąc zebrania ogólne, reszta niżej tego poziomu. Na 1324 zebrania zebrania ogłoszono 1032 referaty (wykłady), a więc 292 zebrania nie miały strawy umysłowej. Na 1032 referaty druhowie ogłosili 678, a więc więcej niż połowa. 27 oddziałów na 129 jest takich, którzy swą samodzielność wykazali i ogłosili wszystkie referaty sami. Brawo, aby znaleźli godnych naślą-

dowców. boć przecież jesteśmy świeckimi apostołami i sami mamy działać.

W roku 1938 53 oddziały stanęły do próby kandydackiej osiągając liczbę 606 członków zwyczajnych, wogóle zaś mamy 59 oddziałów z 676 członkami zwyczajnymi. Cyfry te naprawdę boleśnie nas dotyczą, bo proszę sobie wyobrazić, że prawie 17 i pół proc. ma pierwszy stopień, a reszta śpi snem spokojnych. Druhowie, czyż nie wstyd, czy wiecie, że w innych Diecezjach postanowiono skreślić z listy Stowarzyszenia oddziały nie posiadające przerobionej Pierwszej Książki. Pierwsza Książka to elementarz i katechizm druha.

Zastępów mamy 126 z ilością 1818 zbiórek w 54 oddziałach. Większość oddziałów wogóle nie ma podziału na zastępy, a system zastępowych jest najlepszą metodą pracy. W zastępach dokonuje się zbliżanie życia jednostek równych mniejwięcej wiekiem, zgodnych zainteresowaniem. Nie ma tu całego balastu rzeczy urzędowych, szablonów, a jest solidna robota. Jednak z poprzednim rokiem jest to i tak krok naprzód.

Plusem naszym to większe zrozumienie ogólnych spraw A. K., a dowodem tego, że 77 oddziałów brało udział w 353 posiedzeniach PAK.

Mizerny zato jest procent przechodzenia druhow do KSMężów, bo zaledwie z 22 oddziałów przeszło 48 druhow, widocznie ciężkie warunki materialne młodzieży nie pozwalają na ożenek i wolą być seniorami w naszych oddziałach. Abstynencja nie znajduje także zapaleńców, gdyż zaledwie 2 oddziały mają 2 kółka abstynenskie.

Sztandarów mamy 61.

W dziale religijnym możemy się cieszyć, bo w 104 oddziałach przystąpiono wspólnie 284 razy do Stołu Pańskiego. Wspólna Komunia św. jest czynem apostołskim budującym innych, mówiącym o przywiązaniu młodzieży do swojego wodza Chrystusa Króla. Jest i postęp w kółkach religijnych z poprzednim rokiem sprawozdawczym — jest ich 11 z 175 członkami. Kółka te przystąpiły do Komunii św. wspólnie 17 razy. Nie zapomniały też oddziały o swoim Patronie św. Stanisławie Kostce, gdyż w święto patronalne urządziło 105 oddziałów akademie.

Dział estetyczny porywa też naszych druhow, świadczy to dobrze o poziomie kulturalnym oddziałów. 95 oddziały urządziły 269 przedstawień, 107 oddziałów 312 wieczornic i akademii, 37 oddziałów — 93 ognisk pod gołym niebem. Wziawszy razem wszystkie te imprezy, musimy stwierdzić, że stanowią bardzo dobry czynnik propagandy AK młodzieży.

Stan czytelnictwa przedstawia się słabo. 65 oddziałów posiada biblioteki zawierające 8176 tomów. Wypożyczeń było 7185. Trudno jednak z tego jakieś wnioski wyciągnąć, gdyż wiele jest bibliotek wspólnych parafialnych, których tu nie uwzględniono. Książka bo-

wiem ma być nieodłącznym przyjacielem druha wprowadzającym go w lepsze, nowe życie. Dobra książka to gościniec do lepszego jutra.

Jednak czytelnictwo organizacyjne znajduje się w opłakanym stanie. Tu zdaje się trzeba szukać, niedomagań, chorób organizacyjnych. Bo czyż można myśleć poważnie o pracy jeśli „Kierownika” nie było w 26 oddziałach, a „Przyjaciela Młodzieży” w 29. Na 4003 druhów prenumeruje się 307 egzemplarzy „Przyjaciela Młodzieży”. Czyli 1 egzemplarz wypada na 13 druhów. Zdarza się, że dopiero ktoś z Centrali pokazuje, jak wygląda „Kierownik” lub „Przyjaciel Młodzieży”. To są fakty: I czy tu można mówić o ukochaniu organizacji? i zdecydowanym obliczu ideowym? Ciężkie warunki życiowe naszej młodzieży nie subsydiowanej przez nikogo zdanej tylko na własną pomoc i Księżu Asystentów. (mamy bowiem zarejestrowanych 1307 bezrobotnych, w co trzeba wliczyć jeszcze pracujących 2 lub 3 dni na tydzień, po różnych warsztatach i u swego ojca rolnika małorolnego), nie pozwalają nawet na opłacanie ogniska.

Mimo to jednak 96 oddziałów ma ogniska mniej lub więcej odpowiednie. Często zbierają się po mieszkaniach, jak sami to stwierdziliśmy, aby tylko pracować nad sobą. W świetle tej nędzy naszych kochanych druhów maleją zarzuty stawiane im powyżej.

Jeśli chodzi o korzystanie z radia to jest też znaczny postęp, gdyż korzysta z radioodbiorników 46 oddziałów.

W dziale WF 43 oddziały uprawiają sporty z liczbą 927 członków. Do szerzenia idei wf. przyczynił się walnie obóz w Olsztynie, który zgromadził nadspodziewanie 64 druhów. Porównując to z rokiem 1937 musimy z radością stwierdzić, że zainteresowanie obozami i wf. podskoczyło o 100 proc.

W roku sprawozdawczym zdobyło POS 108 druhów. Wszystkich zaś posiadających POS jest 484, co jest liczbą niezadawalającą, sądzymy jednak że liczba ta poprawi się w bieżącym roku na obozach.

W dziale PR. liczba 297 uczniów jest jeszcze znikoma, narzekamy na ciemnotę wsi, na nędzę, a nie chcemy przyłożyć ręki do pług oświaty, któryby rozproszył ciężkie ołowiane chmury, aby poprzez nie spojrzęło słońce lepszego jutra. Dział PR. musi bezwzględnie ogarnąć wszystkie wsie. Co zaniedbali starzy, muszą odrobić młodzi.

Stan liczbowy zespołów PR. przedstawia się następująco: *województwo kieleckie*: zespołów — 16, uczniów — 105, w tym męskich — 8, mieszanych — 8; *województwo łódzkie*: zespołów — 31, uczniów — 192, w tym męskich — 12, mieszanych — 19.

Na zakończenie słów kilka. Z końcem roku sprawozdawczego

przystąpiliśmy do realizacji dalszych naszych zamierzeń, a mianowicie: do decentralizacji. Pragniemy się zbliżyć do naszych oddziałów. Robimy to w ten sposób, że ustanawiamy sekretariaty okręgowe w miastach powiatowych, gdzie urzęduje Ksiądz Asystent i instruktor okręgowy. Ponieważ budżet jest skromny zwróciliśmy się do Czcigodnych Księży Dziekanów z prośbą o pomoc. Centrala płaci pensję, a dzięki ofiarności Księży, których poświęcenie i oddanie się dla naszej organizacji z pełnym uznaniem musimy podkreślić, instruktor otrzymuje darmo mieszkanie, przejazdy, a kiedy pracuje w terenie życie. W grudniu ubiegłego roku udało nam się zaangażować instruktora na okręg Zagłębiowski, a w tym roku już wszystkie powiaty z wyjątkiem wieluńskiego mają swego instruktora. Jesteśmy na nowych torach pracy należy zatem oczekiwać lepszych wyników.

Dobiegliśmy końca naszego sprawozdania. Nie kryliśmy nic, przedstawiliśmy strony dodatnie, piękne, ale także ujemne ciemne. Musimy być szczerzy z sobą, nie wolno nam oblewać perfumami to, co czuć rozkładem. Trzeba nam kroczyć naprzód w wielkim wyścigu. Pola do pracy w bród. Twórczością swoją mamy budować Wielką Polskę potężną, Polskę w której będzie święciła swoje tryumfy prawda, miłość i sprawiedliwość, w której będzie miał każdy swój kąt i kawałek chleba. A kiedy Ojczyzna zażąda od nas daniń krwi, nie będziemy liczyli lat i mierzyć wzrostu. Opuścimy zagony, lemiesz ojcowskie, wyrwiemy się z stukotu maszyn i rytmu motorów. Każdy z nas chwyci za karabin, rzucimy swe życie na szaniec z okrzykiem „Rzeczpospolita”.

Biuro Centrali w czerwcu.

W czerwcu prowadzimy obóz w Olsztynie. Obydwaj księża sekretarze będą na obozie. Biuro jednak będzie czynne normalnie, a Sekretarz Generalny ks. Wacławik będzie urzędował w biurze w Częstochowie we wtorki i piątki od godz. 9-ej do 14-ej.

Obozowiaczy z nad morza!

Kto jeszcze nie był nad morzem, to nie wie, jak tam słońce wnika w skórę. Gdy nie jest się opalonym przedtem dostatecznie, to gdy się raz wyjdzie na plażę, to potem trzeba się przez kilka tygodni kryć przed słońcem i nie można wykorzystać należycie plażowania nadmorskiego, które przecież dla zdrowia ma wielkie znaczenia. To też aby Was przygotować do plażowania nad morzem, zachęcam Was, abyście przez cały czerwiec opalali się i przyzwyczajali do wnikliwych promieni nad morzem.

Uwaga!

W n-rze 19 „Niedzieli” na str. 267 ogłoszony jest konkurs na opis wsi przodującej. Zachęcamy oddziały do udziału w tym konkursie. Dokładne informacje podaje Państwowy Instytut Kultury Wsi, Warszawa I, Senatorska 29. Tam też należy zgłaszać swój udział.

KATOL. STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

Nasza współpraca z P. K. O.

Nawiązałyśmy kontakt z Sekretariatem Gen. Pocztovej Kasy Oszczędności, który przyrzekł nam przysłać bezpłatnie referaty, omawiające zagadnienia gospodarcze, n. p. organizacja gospodarstwa domowego, budżet i prowadzenie rachunkowości domowej itd., oraz sprawy oszczędzania np. oszczędność dziecka itd.

Podaliśmy adresy wszystkich naszych Oddziałów KSKobiet i w najbliższym czasie PKO roześle do ośrodków miejskich referat pt. „Organizacja gospodarstwa domowego”, a do pozostałych „Oszczędności dziecka”.

Prosimy bardzo, ażeby także i druhny wykorzystały te referaty, które nadejdą na adres Oddziału Kobiet. Prosimy w tej sprawie porozumieć się z miejscowym kierownictwem Kobiet.

PKO jest także gotowe wysyłać na życzenie referentkę, która by na liczniejszych zebraniach, zjazdach, czy na zakończenie kursów praktycznych mogła zapoznać członkinie z zasadami prowadzenia budżetu domowego oraz oszczędzanie rzeczy, czasu, sił i pieniędzy. Koszty związane z jej przyjazdem i wygłoszeniem referatu pokrywałaby P. K. O.

Które Oddziały chcą z referentki skorzystać niech zgłoszą się do nas na 20 dni przed terminem danego zebrania. Prosimy także i druhny, ażeby w porozumieniu z kierownictwem kobiet do tych zebrań się dołączyły.

Przysposobienie Kobiet do Obrony Kraju.

W sprawie naszej współpracy z komitetami P.K. do O.K. wyjaśniamy co następuje: Katolicki Związek Kobiet i Młodzieży żeńskiej zgodził się na udział nasz w p. k. do o. k. Co do szkolenia jednak w p. k. do o. k. poleca tworzyć dla naszych członkiń specjalne zespoły przeszkoleniowe i w nich posługując się prelegentkami z ośrodków P. O. do O. K. przeprowadzać kursa. Jeżeli natomiast z jednego Oddziału nie zbierze się potrzebna ilość członkiń

chcących przejść takie przeszkolenie — by utworzyć specjalny zespół, to należy dołączyć członkinie z sąsiednich Oddziałów. A jeżeli i ten sposób nie da dostatecznej ilości, to mogą poszczególne członkinie indywidualnie zgłaszać się do Miejskich Komitetów P.K. do O.K., zaznaczając jednak swą przynależność organizacyjną.

Ze swej strony zachęcamy gorąco nasze członkinie do wzięcia czynnego udziału w tworzeniu zespołów.

C A R I T A S

Sprawozdanie z działalności Stow. Pań Mił. św. Wincentego à Paulo Diecezji Częstochowskiej za rok 1938.

Dekretem z dnia 15 stycznia 1930 r. J. E. Ks. Biskup Dr. T. Kubina zatwierdził statut dla Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo dla diecezji Częstochowskiej i od tego czasu zaczęła się praca organizacyjna Stowarzyszeń. Praca Stowarzyszeń centralizowała się w Diec. Instytucie Akcji Katolickiej w referacie charytatywnym, który od roku 1934 prowadzi p. Janina Bartzówna.

Dekretem Arcypasterza Diecezji z dnia 17.IV.1938r. został zatwierdzony statut Rady Wyższej Stowarzyszeń Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, który wszedł w życie dnia 1 czerwca 1938 r. Obowiązki tymczasowej Rady Wyższej sprawowały panie: Bartzówna Janina, Biesiekierska Helena, Niedziałkowska Anastazja, Romanowska Felicja, Stankiewiczowa Bronisława, Wasilewska Zofia do Walnego Zjazdu.

Dnia 2 października odbył się III Walny Zjazd Stowarzyszeń w którym wzięło udział 60 delegatek. Walny Zjazd wybrał Zarząd Rady Wyższej w składzie:

Delegat Biskupi — Ks. Dyr. Sobczyński Józef.

Prezydentka — Biesiekierska Helena.

V-Prezydentka — Niedziałkowska Anastazja.

Sekretarka — Widerowa Maria.

Skarbniczka — Strzelecka Janina.

Radne — Romanowska Felicja i Trochimowska Zofia.

Referentka działu Charytatywnego przy Diec. Instytucie Akcji Kat. — Janina Bartzówna.

Rada Wyższa odbyła 2 zebrania.

Praca w poszczególnych Stowarzyszeniach przedstawia się następująco:

Liczba parafialowa	Stowarzyszenie w parafii	Ilość członków	Ilość posiedzeń	Ilość odwiedzin chorych i biednych	Ilość wspieranych rodzin	Ilość wspieranych osób pojedynczych	Wartość produktów w pieniądzu	Ilość wydatków w kg.	Ilość śniadan obiadów kolacji	Ilość świadczonego gwieżdżki	Ilość odzyskań, błogosławieństw, obuwia	Ilość mydła	Ilość opału	Pomoc sanitarna	Świadczenia natury świadczeń natury społ.	Świadczenia natury duchowej	Ile pieniędzy zebrano	Ile pieniędzy wydano
1	Bedzin	92	24	779	60	18	1531	50	3946	385	188	1047	201	13	6	29	2488	23
2	Biała Czystoch.	10																
3	Bolesławiec	20	8	5	20				436		27	2		4		7	96	65
4	Brzeźnica	26	6	26	14	4			34		8			9		35	3	
5	Cieszęcin	16	6						500		12					27	32	
6	Cykarzew	70	16	26	10				1220		55	19		3		29	107	
7	Czarnożyły	25	3	20	10	5			271		400			5		12		
8	Czastary	141	11	630	115	90			1097		300	216	7	4	1	52	1140	34
9	Czeladź																	
10	Czystochowa	93	12	600	120	21			1080		280	187	70	42	6	20	1724	41
11	św. Antoniego	68	7	100	15	38			2281	123	127	78	3	1600	10	1	1892	95
12	św. Barbary			656					40	8439	150	70		550	6	1	1276	
13	S.S. Szarytki	105	30	861	61	23			2508		441	162	6	9	11	12	2808	07
14	św. Jakuba	51	11	200	32	2			1027		550	249	40	4	5	14	2651	51
15	św. Józefa																	
16	św. Rocha	98	12			45			1947		550	323	22	100		13	2222	56
17	św. Rodziny	25	22	460	42	53			3101		393	98		2	8	53	2542	52
18	św. Zygmunta																	
19	Dąbrowa Górnicza	129	17	2340	55	100	5345	89		200	380	372		17	16	64	25337	79
20	Matki Boskiej An.	42																
21	św. Józefa	40	4	52	10				408		118	4	1			3	73	55
22	Dobryczyce																	
23	Gidle	73	10	253	43				14047	13286	83	163	29	700	5	4	4074	47
24	Grodziec	70	15	10	15	2			2322		30	6		9	3	29	60	
25	Kamieńsk																	
26	Kamienica Polska*)																	

*) przestało istnieć 1 stycznia 1933 r.

25	Kleszczów	13	87	12	200	80	12	511	152		69	13	59	489	35	411	96
26	Klimontów	56	12	450	25	5	5	3218	110	50	9	15	15	444	99	214	81
27	Kłobucko	66	20	232	12	6	6	937	154	206	15	1	3	1819	45	1215	58
28	Koszelew	30															
29	Koziegłowski	23	12	100	6	17	17	712	41	1	2	2	13	60	76	53	36
30	Koziegłowy	14	3	4	6	2	2	1008	104	14	1	1	4	75	44	57	87
31	Kruszyna	95															
32	Krzepice	20	5	7	8	10	10	84	24			10	10	109	58	29	05
33	Lututów	79	21	42	10			22	76	48		3	1	407	45	248	11
34	Łagisza	12								30	200	4		56	--	56	--
35	Łazy	10															
36	Ługi	8	3	26				700		21		3	20	25	20	25	20
37	Łyskornia	25	2		13	3	3	80	24	13				100	52	100	52
38	Maczki	156	36	881	45	1	1	1696	60	143	85	9	3	1540	65	1514	96
39	Maluszyn	30	4		2							2					
40	Milowice	91	26	700		14	14		40	2				1789	39	1099	85
41	Mokrsko																
42	Myszków	60	12		26	52	52	1024	190	42	1	100	22	18	14	4012	59
43	Niegowonice	130	12	80	91	60	60		27	273	135	5	51	1755	47	1272	85
44	Niemce	15	3	50	5	1	1	56	70			4	2	31	53	28	64
45	Niwka	35	7	40	40			289	80	11		109	14	5	248	35	207
46	Pajęczno	32	3		2	15	15	1698	32	7			9	130	34	52	14
47	Panki																
48	Pławno	108		832	40	39	39	8540	180	762	62	2	17	5852	66	5074	68
49	Poczesna	167	15	750	60	30	30	1876	317	126	50	3000	284	20	54	8564	06
50	Pogoń	62	12	280	11	32	32	2510	48	7	16	1118	1	1	4	589	79
51	Porąbka	22	10	2	3			637	170	90	2	7	15	4	307	75	177
52	Poręba	24	11	52	48	10	10	215	25	48	18		28	2	557	46	390
53	Praszka																
54	Przyrów																
55	Przystajń																

Liczba parafialkwa	Stowarzyszenie w parafii	Ilość członkin	Ilość odwiedzeń chorych i biednych	Ilość wspieranych rodzin	Ilość wspieranych osób pojedynczych	Wartość produktów w pieniądzu	Ilość wydanż żywności w kg	Ilość sniadan obladów kolacji	Ilość święconego gwiezdki	Ilość odzieży, bielizny, pościeli, obuwia	Ilość mydła	Ilość opału	Pomoc sanitarna	Świadek, natury społ.	Świadek, natury duchowej	Ile pieniędzy zebrano	Ile pieniędzy wydano		
56	Radomsko	25	17	21	4		223		132	45			8	4	16	785	456	30	
57	Radziechowice	33	7	72	5	6	396	4	132	2					3	70	35	61	75
58	Rozprza	15	5	25	11	15	307	110	52	6	2	300	15	2	7	264	10	200	46
59	Rzaśnia																		
60	Sielec Nowy	72	16	350	45	10	1622	80	255	324	5		28	5	23	2646	34	2320	93
61	Sielec Stary	190	17	2120	40	16	1541	96	225	374			5	11	23	3208	62	2606	24
62	Siewierz	54	12	50	20		261	270	39	2		100	10		1	233	53	136	96
63	Skomlin																		
64	Sokolniki																		
65	Sosnowiec	198	14	1200	100	30	9490		516	488	10	150	8	4	56	9528	86	6557	51
66	Sosnowiec Stary	151																	
67	Starokrzepice																		
68	Strzemieszycze	150	15	280	22	9	2375		679	75			70	1	11	2220	64	1894	69
79	Sulmierzyce																		
70	Węglewice	18	6	10	12	30	378	55	7					2		35	40	35	40
71	Wieruszów	31																	
72	Wilkowiecko	20																	
73	Woikowice Kościel.	30																	
74	Zagórze	65	12	102	70		613		165	5	5		30	7	112	1386	56	1313	17
75	Zagórze-Śródula	57	8	8	6	1	84		39	5	1				2	384	63	195	86
76	Zawiercie	138	14	2300	229	11	5883	3233	715	537	12	800	25	33	73	4353	94	3593	51
77	Ząbkowice	61	24	800	38	13	477		110	82	2		19	2	22	1505	54	1377	72
78	Żarki	31	12	80	20	10	289		24				10		23	414	69	297	17
79	Żdźary	64	8	5	7	5	211		43				2		2	123	20	100	—
80	Żytno	13	15		4		1312	1000	42	15	1				11	85	13	65	80

Jak zdobyć dobrą książkę?

Która z nas nie chciałaby mieć dużo dobrych książek, do czytania, który z Oddziałów nie chciałby powiększać systematycznie swej biblioteki? Nie ma chyba ani takiej drużyny, ani takiego Oddz.!

Podajemy więc Wam stosunkowo tani sposób na „regularne odświeżanie” biblioteki prywatnej czy Oddziałowej. Radzimy korzystać z abonamentu t. zw. „Jasných książek” — wydawanych przez Bibliotekę Katolickiego Funduszu Wydawniczego w Wilnie. Miesięcznie kosztuje 2 zł. W przeciągu roku otrzyma abonent 12 książek, oprawionych w płótno, na bezdrzewnym papierze. Będą to powieści, nowele, pamiętniki — słowem utwory belestryczne znakomitych autorów. Zamawiać można w każdej chrześcijańskiej księgarni, najlepiej jednak wprost w księgarni św. Wojciecha. Wilno, ul. Dominikańska 4.

W sprawie sztandarów

W najbliższym czasie ukaże się wydana przez Kat. Zw. Mł. Z. w Poznaniu „instrukcja sztandaru”, obowiązująca całą naszą organizację. Wohec powyższego i dla naszych Oddz. jest ona obowiązująca.

W sprawie komisji egzaminacyjnej do I-go stopnia.

Z powodu stałych zapytań w sprawie egzaminu z I-ej książki, przypominamy wszystkim Kierownictwom, (które albo Czynu nie czytają, albo też ze względu na krótką pamięć zapominają o pewnych instrukcjach tam zamieszczonych), że w sprawie komisji egzaminacyjnej pisałyśmy już w „Czynie” na rok 37 nr. 9. Instrukcje te nadal obowiązują. W myśl ich *Kierownictwo Oddziału powołuje na miejscu komisję egzaminacyjną* (w skład której wchodzi najmniej 3 osoby, także drużyny z I-ym stopniem, zdobytym przed przedstawicielką Centrali n. p. na Odprawie, kursie, egzaminie specjalnym, obozie i t. d.).

Na 2 tygodnie przed egzaminem Kierownictwo powiadamia Centralę o terminie egzaminu, ilości kandydatek, składzie komisji egzaminacyjnej. Centrala celowo na takie zawiadomienie nic nie odpisuje, a w tym celu, ażeby drużyny zawsze spodziewały się przyjazdu kogoś ze Stowarzyszenia na egzamin. Jeżeli która z nas przyjedzie, wchodzi z urzędu do miejscowej komisji egzaminacyjnej, jeżeli natomiast nie przyjedzie, to egzaminuje komisja miejscowa uprzednio już wybrana. Po egzaminie do Centrali — wysyła się protokół.

Poraz ostatni wyjaśniamy, tę sprawę. Nie będziemy już więcej indywidualnie poszczególnym Oddziałom w sprawie komisji egzaminacyjnej odpisywać. Prosimy jeszcze raz przeczytać wspomniany artykuł.

I-szy stopień zdobyły Oddziały:

Żytno druchen 13, Będzin 27, (przedstawicielka Centrali druhna Wróblewska), Ząbkowice 21 (druhnna Wróblewska), Opatów 12 (druhnna Włodarczakówna), Zajączki 2 (druh. Włodarczakówna), Siemkowice 11, Myszków 9, Rozprza 30, Kamienica Polska 12, Kruszyna 15, Koziegłówek 12, Działoszyn 61, Będzin 15, Częstochowa św. Barbara 42, Sulmierzyce 13, Miłowice 17 (druh. Wróblewska), Grodziec 18 (druh. Wróblewska), Dąbrowa Górnicza 28 (druh. Wróblewska), Bąkowa Góra 4 (druh. Włodarczakówna), Bęczkowice 18 (komisja egzaminacyjna z Oddz. w Gorzkowicach), Wrzosowa 6 (druh. prezeska Oddz. Częstochowa sw. Roch Wojcicka), Będzin 7 (druhnna Wróblewska), Zagórze 10 (druh. Wróblewska), Ostrowy 14 (druh. Włodarczakówna), Kłobucko 46, Pławno 6, Cieszęcin 51.

KRONIKA.

W marcu, kwietniu i maju odbyły się wizytacje Oddziałów: Borzykowa, Pławno, Maluszyn, Borzykowa, Dąbrowa Zielona, Opatów, Zajączki, Bąkowa Góra, Ostrowy, 4 zebrania Okręgu Częstochowa-miasto, oraz zebranie organizacyjne dla zastępu w Brzezinach Małych (Oddz. Częstochowa — Ostatni Grosz).

Nie przysłały na Zjazd Delegowany w 39 roku następujące parafie: 1 — Bąkowa Góra, 2 — Biała Ostrzeszowska, 3 — Blachownia, 4 — Bobrowniki, 5 — Bolesławiec, 6 — Borzykowa, 7 — Ciągowice, 8 — Cieletniki, 9 — Czajków, 10 — Dąbrowa Zielona, 11 — Dietrzykowice, 12 — Garnek, 13 — Gołonóg, 14 Jaworzno, 15 — Jedlno, 16 — Kadłub, 17 — Kalej, 18 — Kamieńsk, 19 — Kiełczygłów, 20 — Kodrąb, 21 — Komorniki, 22 — Konopnica, 23 — Łagisza, 24 — Łęka, 25 — Łubnice, 26 — Ługi, 27 — Maluszyn, 28 — Mierzyce, 29 — Mierzyn, 30 — Mykanów, 31 — Niegowa, 32 — Niegowonice, 33 — Ochędzyn, 34 — Ostrówek, 35 — Pądnów, 36 — Piaski, 37 — Pińczyce, 38 — Psary, 39 — Radoszewice, 40 — Rudniki, 41 — Rzejowice, 42 — Siemkowice, 43 — Skarżyce, 44 — Skomlin, 45 — Sokolniki, 46 — Walichnowy, 47 — Węglewice, 48 Wieruszów, 49 — Wilkowiecko, 50 — Włodowice, 51 — Wójcin, 52 — Wojkowice Komorne, 53 — Zawada, 54 — Żarki, 55 — Zdżary, 56 — Żytniów.

Czekamy na wytłumaczenie się powyższych Oddziałów ze swej nieobecności na Zjeździe!

„Dzień pomory Diecezji”. Na Zjeździe Delegowanych KSMŻ został uchwalony bardzo piękny wniosek w sprawie przyjęcia z pomocą seminarium duchownemu naszej diecezji.

7 listu Pasterskiego J Eks. Ks. Bp. Dr. Teodora Kubiny wydanego na Wielki Post „o potrzebie dobrych kapłanów” dowiadujemy się, że potrzeba kapłanów jest wielka. Na przeszkodzie powołań kapłańskich stają i sprawy materialne. Uchwalono więc wniosek, by wszystkie Oddz. w całej diecezji urządziły w tym roku specjalny dzień pomocy diecezji“ by w dniu tym urządziły przedstawienie czy innego rodzaju imprezę i całkowity dochód przeznaczyły na Seminarium Duchowne.

Przypominamy więc, że uchwała ta obowiązuje wszystkie Oddziały i zachęcamy do jaknajwiększego zrealizowania jej (a koniecznie w przeciągu tego roku!). Dochód poszczególne Oddziały przesyłają do Stowarzyszenia, które całą sumę przy końcu roku wręczy J. Eks Ks Biskupowi. W „Czynie” podamy, które Oddziały w jakiej ko ejności i jak uchwałę tą wypełniły

Czekamy... Który z Oddziałów będzie pierwszy?